

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองจัดตั้งขึ้นตามระเบียบคณะกรรมการกองทุน-หมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนสำหรับการกู้ยืมเพื่อการลงทุน การพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ หรือเพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย บรรเทาเหตุฉุกเฉิน และความจำเป็นเร่งด่วน และสำหรับการนำไปสู่การสร้างสวัสดิภาพที่ดีแก่ประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชน ส่งเสริม และพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีขีดความสามารถในการจัดระบบและบริหารจัดการเงินทุนของตนเองและเสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนในการเรียนรู้การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่ม เพื่อแก้ไขปัญหาตลอดจนเสริมสร้างศักยภาพและส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้านและชุมชน กระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานรากของประเทศ รวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมในอนาคต ตลอดจนเสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชน

ต่อมาในปี พ.ศ. 2547 ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2547 เพื่อให้กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง สามารถพัฒนา

เป็นสถาบันการเงินชุมชนในอนาคต โดยมีกระบวนการทัศน์ การบริหาร และการพัฒนาที่มุ่งสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่มีรูปแบบวิธีการคิดและมุมมองที่เปิดกว้างมีคุณธรรมและมีการเรียนรู้ร่วมกัน โดยอาศัยหลักของการเอื้ออาทรในรูปแบบกัลยาณมิตร ตลอดจนมีการสร้างและพัฒนาความคิดความเข้าใจให้เป็นระบบในลักษณะของการบูรณาการทุกเรื่องเข้าด้วยกัน และสนับสนุนให้เกิดเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านในทุกระดับอย่างยั่งยืนและต่อเนื่อง

จากการศึกษาพบว่า โครงสร้างกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ที่กำหนดให้คณะกรรมการกองทุนแต่ละกองทุนมีจำนวนไม่น้อยกว่า 9 คน แต่ไม่เกิน 15 คน ซึ่งมาจากการคัดเลือกของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อีกทั้งยังกำหนดให้ผู้ได้รับการคัดเลือกเป็นกรรมการกองทุนต้องมีชื่อในทะเบียนบ้านในหมู่บ้านนั้นไม่น้อยกว่า 2 ปี และการกำหนดให้วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการไว้เพียง 2 ปี ทำให้การบริหารงานกองทุนขาดความต่อเนื่อง

ตามระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 กำหนดให้ผู้กู้ยืมเงิน กู้ยืมจากกองทุนหมู่บ้านได้ไม่เกินคนละ 20,000 บาท ซึ่งน้อยเกินไปไม่เหมาะสมกับสถานะเศรษฐกิจในปัจจุบัน และยังกำหนดให้คณะกรรมการกองทุนออกข้อบังคับกำหนดอัตราดอกเบี้ยและเบี้ยปรับได้เอง ซึ่งไม่สอดคล้องกับหลักความเสมอภาคในการจัดทำบริการสาธารณะของรัฐ อีกทั้งยังกำหนดให้มีผู้ค้ำประกัน หากผู้กู้ผิดนัดผู้ค้ำประกันจะต้องรับผิดชอบร่วมกับผู้กู้

ตามระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 กำหนดให้ผู้กู้ชำระคืนเงินกู้ภายใน 1 ปี ซึ่งเป็นระยะเวลาสั้นเกินไปและไม่ยืดหยุ่นซึ่งไม่สอดคล้องกับการพึ่งพาตนเองของชุมชน หากผู้กู้ผิดนัดจะต้องใช้ดอกเบี้ยและเบี้ยปรับ ซึ่งทำให้มีผลกระทบต่อผู้กู้ยืมจากบริการสาธารณะที่รัฐจัดทำขึ้นต่อผู้ค้ำประกันและการประกอบอาชีพการงาน รวมทั้งงบประมาณในการฟ้องร้องบังคับคดี

ตามพระราชบัญญัติกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2547

กำหนดให้คณะกรรมการกองทุนมีหน้าที่จัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านทั้ง ๆ ที่กรรมการกองทุนยังขาดความรู้ ความเข้าใจทางด้านบัญชี ทำให้การทำบัญชีไม่ถูกต้องครบถ้วนซึ่งมีผลกระทบต่อการค้าเงินและฐานะทางการเงินหรือการเปลี่ยนแปลงฐานะทางการเงิน รวมทั้งการจัดเก็บบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชี ซึ่งทำให้มีผลกระทบต่อ การตรวจสอบบัญชีอีกด้วย

ทั้งนี้ ผู้ศึกษาเห็นสมควรให้มีการปรับปรุงพระราชบัญญัติกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2547 และระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วย การจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 ในประเด็นต่อไปนี้

1. รัฐควรแก้กฎหมายเกี่ยวกับ โครงสร้างของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองตามระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 ในส่วนที่เกี่ยวกับที่มา วาระการดำรงตำแหน่ง คุณสมบัติ และจำนวนของกรรมการกองทุน รวมทั้งอำนาจของคณะกรรมการกองทุน

2. รัฐควรแก้ไขระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 ขยายวงเงินกู้เพื่อให้เหมาะสมกับสถานะเศรษฐกิจ และควรกำหนดเพดานดอกเบี้ยและเบี้ยปรับให้เป็นแนวทางเดียวกัน

3. รัฐควรแก้ไขระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 ในเรื่องกำหนดระยะเวลาชำระหนี้ โดยกำหนดข้อยกเว้นไว้ให้ขยายระยะเวลาชำระหนี้ได้ในกรณีพิเศษตามที่คณะกรรมการกองทุนเห็นสมควร

4. รัฐควรให้อำนาจคณะกรรมการกองทุนในการแต่งตั้งผู้จัดทำบัญชี และควรกำหนดคุณสมบัติของผู้จัดทำบัญชี เพื่อให้การจัดทำบัญชีมีความถูกต้องครบถ้วนและง่ายต่อการตรวจสอบ

204971

City Community and Village Fund is established by the Regulations on the Establishment and the Management of National City Community and Village Fund B.E. 2544 of the City Community and Village Fund Commission. The objectives of the Fund are to be the source of current fund within the village and community as the loan for investment, occupational development, career building, income generating, expense reduction, relief of emergency and urgent need and for the creation of good welfare to village or people in the community; to promote and develop the village and the community to obtain the capacity to systemize, manage and administer one's fund and to promote the process of self reliance in learning process for the village and the community, the creation and the concept of economic sufficiency in the village and the community; to stimulate the economic at the

nation's grassroots level; to enhance future economic and social immunity and to enhance the potential and economic and social power to people in the village and the community.

Later, in 2004, the National City Community and Village Fund Act, B.E. 2547 was enacted in order that the Fund can be developed to the community financial institute in the future by having the conceptualization, the management and the development focusing on creating the learning process with a broad, conceptual format and point of view based on virtue and mutual learning by based on friendly and attentive assistance; create and develop the thinking and the understanding to have integrated system and support the generation of network for sustainable and consistent village fund at every level.

From the study, it is found that the management of the village fund lacks consistency. This is due to the organization structure of the fund which consists of 9 to 15 committee members. The committees are elected from the members of the Fund who must have their name in the House Registration in the area of such village not less than 2 years and the official term of the committee is set at 2 years only.

The Regulation on the Establishment and the Management of National City Community and Village Fund B.E. 2544 sets that the borrower can request for the loan from the fund by not exceeding 20,000 Baht per person. The amount cannot cover the current economic necessity. Moreover, the Regulation authorizes the committee to issue provisions on the interest rate

and to be able to adjust the rate, which is not corresponding to the principle of equality of public service provision. A guarantor is also required for making the loan. In case the borrower makes a default in payment, the guarantor will jointly take the liability.

Additionally, the Regulations on the Establishment and the Management of National City Community and Village Fund B.E. 2544 sets the repayment of the loan for the borrower as within the period of 1 year, which is not a so long period and not flexible for the concept of self reliance of the community. In case of payment default, the borrower will have to pay interest and fine and this will affect the borrower from the public loan provided by the government and the guarantor and the occupation including the budget used for bringing a charge.

The Regulations on the Establishment and the Management of National City Community and Village Fund B.E. 2547 also determines that the Fund Committee has the duties to arrange the account of the Village Fund whereas the Committee members still lacks knowledge and understanding on accounting. The account is accordingly not complete and this gives an impact on the operation and the financial status or the change of the financial status including the filing of accounts and documents used to support the accounting record. This finally affects the auditing.

The researcher considers it is expedient to improve the Regulations on the Establishment and the Management of National City Community and Village Fund B.E. 2544 and the Regulations on the Establishment and the

Management of National City Community and Village Fund B.E. 2547 in the following issues:

1. The government should amend the laws on the organization structure of City Community and Village Fund in accordance with the Regulations on the Establishment and the Management of National City Community and Village Fund B.E. 2544 on the part related to the official term, qualifications, numbers and the authorities of the fund committee.

2. The government should amend the Regulations on the Establishment and the Management of National City Community and Village Fund B.E. 2544 by increasing the credit line to correspond to the economic situation and should set the interest ceiling and fine to be in the same direction.

3. The government should amend the Regulations on the Establishment and the Management of National City Community and Village Fund B.E. 2544 for the part related to the repayment period with the exemption for the period expansion of some special cases as considered appropriate by the Fund committee.

4. The government should confer the authority to the Fund Committee to appoint the accountant and should set the qualifications of the accountant in order to obtain the complete and correct accounting which is easy for the audit.